

Ruling moghti mill-Ispeaker Carmelo Abela fis-Seduta 21 tat-Tnejn, 12 ta' Ottubru 2026 dwar stqarrija mahruġa mill-Partit Nazzjonalista

Is-Sedja ħadet nota tal-ilment imqajjem mill-Whip tal-Gvern wara l-ħin tal-Mistoqsijiet Parlamentari tas-seduta tat-Tnejn, 5 ta' Ottubru 2026 fejn hija ġibdet l-attenzjoni għal stqarrija mahruġa mill-Partit Nazzjonalista nhar it-Tnejn, 28 ta' Settembru 2026 fl-4.44 p.m. bit-titolu: Il-Gvern jimblokka l-Parlament milli jiddiskuti l-Abbozz tal-Oppożizzjoni li kien jimplimenta r-rakkomandazzjonijiet tal-Inkjesta Pubblika ta' Daphne Caruana Galizia. Il-Whip tal-Gvern qalet illi – u nikkwota:

“Din l-istqarrija ma tirrifletti bl-ebda mod dak li verament ġara f'din il-laqgħa; totalment tiżgwida lill-pubbliku. Nirreferi għall-istqarrija shiħa, b'mod partikolari għall-ewwel paragrafu li jgħid li l-Gvern illum għażel li juża l-proċedura parlamentari, u qed jinsinwaw li qed jimblokkaw xi abbozz jew ieħor. Apparti li l-mozzjoni ta' proċedura ma timblokka l-ebda mozzjoni tal-Oppożizzjoni, f'din il-laqgħa qatt ma saret diskussjoni dwar xi abbozz speċifiku mressaq mill-Oppożizzjoni.”

Hija kkonkludiet billi talbet id-direzzjoni tas-Sedja dwar dan.

Is-Sedja kif preseduta semgħet ukoll lill-Whip tal-Oppożizzjoni, l-Onor. Ivan Castillo, u informat lill-Kamra li kienet ser tagħti d-direzzjoni tagħha fi stadju ulterjuri.

Is-Sedja tagħmel referenza għal-laqgħa tal-Kumitat dwar ix-Xogħol tal-Kamra tat-28 ta' Settembru 2026 preseduta minni bħala Speaker, fejn fiha ġie diskuss il-pjan ta' ħidma tal-Parlament għall-ġimgħat li kien imiss. Is-Sedja tinnota li fil-lista ta' xogħol pendent quddiem il-Kamra li tqassmet lill-Membri fil-laqgħa, kien hemm tliet mozzjonijiet imressqa mill-Oppożizzjoni li kienu għadhom pendent, kif ġej:

- Mozzjoni 47 – Abbozz ta' Liġi sabiex tiġi miġġielda s-solitudni u jissahħaħ il-benesseri tas-soċjetà, ipprezentata mill-Onor. Ivan Bartolo fl-20 ta' Lulju 2026;
- Mozzjoni 56 – Mozzjoni ta' sfiduċja fil-Ministru għall-Energija, l-Ambjent u r-Riġenerazzjoni tal-Port il-Kbir, ipprezentata mill-Kap tal-Oppożizzjoni l-Onor. Alex Borg u l-Onor. Mark Anthony Sammut fit-22 ta' Lulju 2026; u
- Mozzjoni 59 – Mozzjoni dwar l-Implimentazzjoni tar-Rakkomandazzjonijiet tal-Bord tal-Inkjesta Pubblika dwar l-Assassinju ta' Daphne Caruana Galizia pprezentata mill-Kap tal-Oppożizzjoni l-Onor. Alex Borg fl-4 ta' Settembru 2026.

Is-Sedja tinnota li l-Omnibus Bill li saret referenza għalih fl-istqarrija tal-Partit Nazzjonalista ma kienx jidher max-xogħol pendent quddiem il-Kamra fil-ħin li ltaqa' l-Kumitat, u lanqas għadu ma ġie pprezentat sa dan il-ħin li qed nagħti dan ir-ruling.

Wara li qieset dan kollu s-Sedja tara li l-istqarrija mahruġa mill-Partit Nazzjonalista ma kinitx korretta fil-parti li rrapportat il-ħidma tal-Kumitat dwar ix-Xogħol tal-Kamra, għaliex waqt l-istess laqgħa ma saret l-ebda referenza għall-Omnibus Bill, li sa issa jidher li għadu ma ġiex ipprezentat mill-Oppożizzjoni. Għaldaqstant l-interpretazzjoni tal-fatti kif spjegati fl-istqarrija kienu bbażati fuq premissi mhux korretti.

Filwaqt li s-Sedja tifhem u tapprezza s-sejha tal-Oppożizzjoni sabiex il-Membri Privati jkollhom aktar opportunitajiet biex iressqu l-proposti tagħhom quddiem il-Kamra u jipparteċipaw b'mod sħiħ fid-dibattitu parlamentari, is-Sedja bl-istess mod tagħti importanza kbira lill-ħtieġa li l-ħidma tal-Kamra u d-diskussjonijiet li jsiru fiha jiġu rrappurtati b'mod fidil, ġust u bilanċjat mill-mezzi kollha tal-komunikazzjoni. F'dan il-każ partikolari qed nitkellmu fuq stqarrija maħruġa minn organu ta' Partit li għandu Grupp Parlamentari fil-Parlament. Is-Sedja thoss li r-responsabbiltà hija akbar u filwaqt li l-interpretazzjoni politika hija ħielsa, ir-rapparutaġġ tal-fatti mhuwiex suġġett ta' interpretazzjoni.

Fid-dawl ta' dan is-Sedja qiegħda tinkariga lill-Iskrivan tal-Kamra sabiex tgħaddi kopja ta' dan ir-ruling lill-uffiċċju tal-komunikazzjoni tal-Partit Nazzjonalista sabiex isiru l-korrezzjonijiet neċessarji għall-istqarrija tat-28 ta' Settembru 2026 ċitata aktar kmieni.